

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

ביצה דף ב

גמ' סנהדרין צו.

השמים אשר אהבו ואשר עבדום ואשר הלכו אחריהם אמר ליה רב נחמן לרבי יצחק מי שמיע לך אימת אתי בר נפלי אמר ליה מאן בר נפלי משיח בר נפלי קרית ליה א"ל אין דכתיב ב' ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת

גמ' בכורות נו :

על חודו (6) אחת פעם אחת נפלה ביצת בר יוכני וטבעה ששים כרכים ושברה שלש מאות ארזים ומי שדיא ליה והא כתיב ב' בנף

מעשת רוקח מסכת ביצה

היא ביצה שנפלה סוכת דוד הנופלת * ולכך קרי משיח בר נפלי כמבואר במאמר הג' * אבל לעתיד יהיה בסוד ביצה שנולדה ביום טוב כאלו נולדה מחדש כמאמר הכתובה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך הנדרש על מלך משיח שיבא במהרה בימינו * ולכך ב'

הנופלת * ופלוגתא ב' שוכ' הוה הסבואר בגמרא כמה פעמים פלוגתא ר' יוחנן אומר כל הנביאים לא נתגבאו כל הטובות אלא לימרת המשיח שאז יתקיימו כל הטובות אבל לעה' ב עין לא דאתה ופליג' דשמואל דאמר אין בין עה' לימות המשיח אלא שיעבור מלכיות ובנין בה' מ' כמו שכתבו התוס' שם ^{אמר החכמה} ובוה מבואר לשון המשנה ביצה שנולדה ביום טוב כלומר שיהיה תקומה לביצה שנפלה ויבא משיח צדקינו בש' א' תאכל כלומר שאז יאכלו כל הטובות שנתגבאו הנביאים * ובה' א לא תאכל בו ביום שכל הטובות קאי לעה' ב' ובוה יבוארו כל הדקדוקים

וגם למה נקראת מס' זו בשתי שמות ביצה ויום טוב * וגם למה התחיל המסכתא ברין זה שאין מהצורך כל כך לשמחת י"ט כמו שארי דברים המבוארים במס' * וכן כתבו רש"י והוס' בהדיא לקמון דפ"ט ע"כ * וגם למה סידר רבינו הקדוש מס' זו אחר מס' סוכה * וליישב כ'ז הנה כבר כתבתי כמה פעמים שבדאי כל דיני המשניות אינם יוצאין מפשטן * אבל יש בהן רמזים וסודות וכן הוה כאן * והנה בס' טור ברקת בס' תקי'ג מפרש רין זה עפ"י סוד ע"פ מאמר מרע"א מהימנא פרשת פנחס בדף ר"ו כגונא דהאי דאמר דביצה אחיה ואפילת ששים כרכים וכו' * וכגוונא דנפל הוה ניפול * דאיהו בר נפלי נפילת ביצה * דאיהו אהרוג שיעורא כביצה וכנינה אתמר ביום ההוא אקים את סכת דוד הנופלת וכו' * והנה מבואר מדברי המאמר כי ביצה הוה כינוי לסכת דוד היינו השכינה ועיין בס' טור ברקת מה שמפרש בדין זה ביצה שנולדה ב'ט בדרך סוד * ואני אומר שרבינו הקדוש דיבר כאן ררך רמז ע"פ המאמר הג' * ותחלה אמר